

Leg. 191

Sprawozdanie

komisji prawniczej o wniosku posła Romanowicza w przedmiocie interpretacji §. 79 regulaminu sejmowego.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 13. października 1874 zniósł Wysoki Sejm końcowy ustęp §. 79 regulaminu sejmowego z 27. listopada 1865, który opiewał, że „rozprawa nad interpelacją i nad odpowiedzią interpelowanego nie może być dopuszczoną“, a natomiast uchwalił, że: „Sejm postanowi, czy wskutek odpowiedzi na interpelację, lub też odmówienia odpowiedzi, nastąpić ma rozprawa bądź natychmiast, bądź też na najbliższym posiedzeniu Sejmu. Uchwałę tę powźmie Sejm bez wszelkich rozpraw, na wniosek poparty przez 15 posłów, a uczyniony na temże posiedzeniu, na którym była daną odpowiedź na interpelację lub oświadczenie odmówienia odpowiedzi. Przy rozprawie nad odpowiedzią na interpelację nie wolno czynić wniosków“.

Uchwała ta Wysokiego Sejmu odnosiła się tak do interpelacji wystosowanych do Namiestnika, lub tegoż zastępcy, jakoteż i do Marszałka. C. k. Rząd przyjął reskryptem z 5. kwietnia 1875 l. 8324 powyższą zmianę §. 79 regulaminu dla Sejmu krajowego do wiadomości, jednakowoż z tem, że o ile takowa odnosi się do c. k. Namiestnika lub tegoż zastępcy nie może wejść w wykonanie, ponieważ postanowienie co do traktowania takich interpelacji, jako sięgające poza wewnętrzny zakres działania Sejmu krajowego, wogóle tylko w drodze ustawodawczej mogą przyjsć do skutku, z której to przyczyny prowizorycznie obowiązujące postanowienia §. 79 regulaminu czynności galicyjskiego Sejmu krajowego nie mogą być zmienione jednostronną uchwałą sejmową. W ten sposób zakwestyonował c. k. Rząd uchwałę Wysokiego Sejmu z 13. października 1874, o ile takowa zawiera postanowienie co do interpelacji wystosowanych do c. k. Namiestnika lub tegoż zastępcy.

Komisya prawnicza podziela w zupełności wyrażone już wspomnianą uchwałą zapatrywanie Wysokiego Sejmu, iż unormowanie kwestyi rozprawy nad odpowiedzią interpelowanego nie sięga poza wewnętrzny zakres działania Sejmu krajowego i odnosi się ściśle do wewnętrznych spraw Sejmu.

Komisya prawnicza tedy stojąc na tem stanowisku, a z uwagi że:

- a) Rozprawa nad odpowiedzią interpelowanego czy to c. k. Namiestnika lub tegoż zastępcy podnosi znaczenie i skuteczność interpelacji, a zarazem powagę Sejmu;
- b) z uwagi, że w ten sposób zabezpiecza się jedno z najważniejszych praw Wysokiego Sejmu;
- c) z uwagi, że w braku możności rozprawy nad odpowiedzią interpelowanego mogłoby jedno z najważniejszych praw politycznych stracić wszelką polityczną, a ponieważ także praktyczną doniosłość;

d) z uwagi, że według postanowień Wysokiego Sejmu w razie rozprawy nad odpowiedzią interpelowanego są zastrzeżenia tak, że nie można wątpić, iż rozprawy w danym razie tylko w nadzwyczajnych wypadkach będą miały miejsce;

e) z uwagi, że Sejm jest reprezentacją w całym tego słowa znaczeniu samoistną;

f) z uwagi, że według §. 69. ustawy z 2. marca 1875., normującej porządek obrad w Radzie Państwa dyskusya nad odpowiedzią interpelowanego jest dopuszczalną, wreszcie

g) z uwagi że postanowienia uchwały sejmowej z 13. października 1874. są w tej mierze zupełnie te same, jak regulaminu obrad dla Rady Państwa — jest Komisya prawnicza zdania, iż z jednej strony zachodzi bezwarunkowo potrzeba uregulowania tej sprawy, a z drugiej strony jest Wysoki Sejm do uregulowania tejże, jako ściśle swej wewnętrznej sprawy powołany. Ponieważ jednakowoż Wysoki Rząd w roku 1875. zakwestyonował skuteczność wspomnianej uchwały, a na zasadzie §. 17. statutu krajowego przysługuje Wysokiemu Sejmowi prawo ponowienia swej uchwały, przeto Komisya prawnicza wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć ponownie dodatkową uchwałę do §. 79. regulaminu sejmowego z 27. listopada 1865. odnośnie do interpelacji wystosowanych do c. k. Namiestnika lub tegoż zastępcy, a to treści następującej:

„Sejm postanowi, czy wskutek odpowiedzi c. k. Namiestnika lub tegoż zastępcy na interpelację lub też odmówienia odpowiedzi, nastąpić ma rozprawa bądź natychmiast, bądź też na najbliższem posiedzeniu Sejmu. Uchwałę tę poweźmie Sejm bez wszelkich rozpraw, na wniosek, poparty przez 15. posłów, a uczyniony na temże posiedzeniu, na którym była daną odpowiedź na interpelację, lub oświadczenie odmówienia odpowiedzi. Przy rozprawie nad odpowiedzią na interpelację nie wolno czynić wniosków“.

Przewodniczący :

Zoll.

Sprawozdawca :

Dr. Władysław Czaykowski.